

Міністерство охорони здоров'я України
Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра внутрішньої медицини №3 з фтизіатрією

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

“ 01 ” 09 20 17 року
В.М. Бобирьов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 «Охрона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 221 «Стоматологія»
(код і найменування спеціальності)

Полтава – 2017 рік

Робоча програма пропедевтика внутрішньої медицини
(назва навчальної дисципліни)
для студентів підготовки фахівців другого (магістерського) рівня
вищої освіти

за галуззю знань _____ 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю
221
«Стоматологія» _____

„30” серпня 2017 р.

Розробники: Кайдашев І.П., д.м.н., професор, Борзих О.А., к.м.н,
доцент, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 3 з фтизіатрією,
Герасименко Н.Д., к.м.н., доцент, Дігтяр Н.І., к.м.н., доцент, Лавренко А.В.,
к.м.н., доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри внутрішньої
медицини №3 з фтизіатрією

Протокол від „30” серпня 2017 р. № 1

Завідувач кафедри _____

(підпис)

доц. Борзих О.А.
(ініціали та прізвище)

„30” серпня 2017 р.

Схвалено цикловою методичною комісією «Соціально-економічні
дисципліни, іноземна та українська мови, фізичне виховання та кредитно-
трансферна система організації навчання»

Протокол від „31” серпня 2017 р. № 1

Голова _____

(підпис)

О.М. Беляєва
(ініціали та прізвище)

Секретар _____

(підпис)

К.С. Чуприна
(ініціали та прізвище)

Вступ

Робоча навчальна програма вивчення навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» складена відповідно до примірної програми навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» (2017 рік).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення принципів діагностики захворювань внутрішніх органів.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення пропедевтики внутрішньої медицини базується на знаннях, здобутих на медикобіологічних кафедрах (анатомія, фізіологія, біохімія, патанатомія, патофізіологія) та в процесі навчання інтегрується в навички семіотичного мислення та передбачає формування умінь застосовувати знання з пропедевтики внутрішньої медицини в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є досягнення основних кінцевих цілей, визначених у Стандарті підготовки спеціаліста за спеціальністю 221 «Стоматологія» і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є:

- проведення опитування та фізикального обстеження хворих та аналіз їх результатів в клініці внутрішніх хвороб;
- аналіз результатів основних лабораторних та інструментальних методів дослідження;
- визначення провідних симптомів та синдромів у клініці внутрішніх хвороб.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна, (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

інтегральна: Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

– *загальні:*

- Здатність застосовувати знання з виробничої практики (догляд за хворими) у практичних ситуаціях
- Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії

- Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків
- спеціальні (фахові, предметні):
 - Збирання медичної інформації про стан пацієнта.
 - Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
 - Діагностування невідкладних станів
 - Визначення тактики та надання екстреної долікарської медичної допомоги
 - Визначення тактики ведення стоматологічного хворого при соматичній патології
 - Ведення медичної документації
 - Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв’язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров’я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.					
Загальні компетентності					
1.	Здатність застосовувати знання з пропедевтики внутрішньої медицини в практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані і концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв’язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефахівців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах

2.	Знання та розуміння предметної області пропедевтики внутрішньої медицини	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
3	Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
4	Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою	Мати досконалі знання рідної мови та базові знання іноземної мови	Вміти застосовувати знання рідної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів рідну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за вільне володіння рідною мовою, за розвиток професійних знань.
5	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.

		застосовують ся у професійній діяльності	потребує оновлення та інтеграції знань.		
6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
7	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.	Знати методи оцінювання показників якості діяльності.	Вміти забезпечувати якісне виконання робіт.	Встановлювати зв'язки для забезпечення якісного виконання робіт.	Нести відповідальність за якісне виконання робіт.
8	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконанні обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

1	Збирання медичної інформації про стан пацієнта	Знати алгоритм опитування хворого	Вміти провести розпитування хворого та виділити основні скарги, оцінити загальний стан пацієнта	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
2	Ведення медичної документації	Знати правила та стандарти ведення медичної документа	Вміти вести медичну документацію	Використовувати стандартні підходи до ведення медичної	Нести відповідальність за правильність ведення медичної

		ції		документаці ї	документації
3	Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень	Знати стандартні методики проведення обстежень та лабораторних досліджень	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінювати інформацію щодо провідного синдрому	Обґрунтовано призначати та оцінювати результати обстежень та лабораторних досліджень	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання обстежень та результатів лабораторних досліджень
4	Діагностування невідкладних станів	Мати спеціалізовані знання про діагностику невідкладних станів	Виконувати діагностування невідкладних станів згідно стандартної схеми	Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги згідно алгоритму	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
5	Визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги (за списком 4)	Знати методи оцінювання показників якості діяльності.	Вміти надавати необхідну допомогу згідно стандарту	Обґрунтовано проводити маніпуляції з надання допомоги та оцінювати результати медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
6	Опрацювання державної, соціальної медичної інформації та	Знати методи опрацювання державної, соціальної, медичної інформації	Вміти аналізувати та оцінювати державну, соціальну, медичну інформацію	Використовувати стандартні підходи до оцінки інформації, використовувати комп'ютерні інформаційні технології	Відповідати за опрацювання державної, соціальної, медичної інформації

Результати навчання до дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:** як проводити опитування та фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати в клініці внутрішніх хвороб;

- як аналізувати результати основних лабораторних та інструментальних методів дослідження;

- як визначати провідні симптоми та синдроми у клініці внутрішніх хвороб.

вміти: визначити провідні синдроми і симптоми у клініці внутрішніх захворювань;

- виявляти та ідентифікувати прояви соматичних захворювань в порожнині рота;

- проводити обстеження хворих функціональними методами;

- аналізувати результати основних лабораторних і інструментальних методів дослідження хворих на соматичні захворювання, що потребують особливої тактики ведення стоматологічного пацієнта;

- аналізувати структурно-функціональні взаємозв'язки і послідовність стадій загально-патологічних процесів;

- формулювати синдромний діагноз відповідно до класифікації;

- виконувати медичні маніпуляції, що необхідні для надання невідкладної медичної допомоги;

- визначати попередній клінічний діагноз соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта;

- ставити діагноз і надавати допомогу при основних невідкладних станах в клініці внутрішніх хвороб.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

Модуль 1. «ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ»

(назва)

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	Семінари	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Пропедевтика внутрішньої медицини					
Тема 1. Введення в клініку внутрішніх хвороб. Основні правила розпитування та огляду хворого. Методи дослідження хворого. Схема обстеження хворого. Загальний огляд хворого. Огляд окремих частин тіла.	6	1		2	3
Тема 2. Фізикальні методи дослідження дихальної системи. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією дихальної системи. Методи дослідження і	10	3		2	5

семіотика дихальної системи. Фізичні методи дослідження. Перкусія та аускультация легень. Лабораторні та інструментальні методи дослідження в пульмонології. Основні синдроми в пульмонології.					
Тема 3. Фізикальні методи дослідження серцево-судинної системи. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією серцево-судинної системи. Методи дослідження і семіотика серцево-судинної системи. Фізичні методи дослідження. Перкусія та аускультация серця. Тони та шуми серця. Лабораторні та інструментальні методи дослідження в кардіології.	6	1		2	3
Тема 4. Основні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.	7	2		2	3
Тема 5. Методи дослідження органів травлення. Фізикальні методи дослідження травної системи. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією травної системи. Методи дослідження і семіотика травної системи. Фізичні методи дослідження. Пальпація живота. Лабораторні та інструментальні методи дослідження травної системи. Основні синдроми в гастроентерології. Зміни в ротовій порожнині при захворюваннях ШКТ.	8	1		2	5
Тема 6. Методи дослідження органів сечовиділення. Фізикальні методи дослідження сечовидільної системи. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією сечовидільної системи. Методи дослідження і семіотика сечовидільної системи. Фізичні методи дослідження. Пальпація нирок. Лабораторні та інструментальні методи дослідження сечовидільної системи. Основні синдроми в нефрології. Зміни в ротовій порожнині при захворюваннях нирок	8	1		2	5
Тема 7. Методи дослідження органів кровотворення. Фізикальні методи дослідження системи крові. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією системи крові. Методи дослідження і семіотика	8	1		2	5

патології системи крові. Фізичні методи дослідження. Лабораторні та інструментальні методи дослідження. Загальний аналіз крові.					
Тема 8. Основні синдроми в гематології. Прояви захворювань крові з боку слизової оболонки ротової порожнини та зубо - щелепної системи	6	1		2	3
Тема 9. Методи дослідження і семіотика при захворюваннях органів ендокринної системи. Збір скарг, анамнезу, об'єктивне обстеження хворих з захворюваннями ендокринної системи. Допоміжні методи дослідження в ендокринології. Основні синдроми в ендокринології	8	1		2	5
Тема 10. Методи дослідження і семіотика проявів алергії. Збір скарг, анамнезу, об'єктивне обстеження хворих з алергіями. Допоміжні методи дослідження в алергології. Основні синдроми в алергології	9	2		2	5
Тема 11. Принципи догляду за хворими в клініці внутрішніх хвороб та надання першої медичної і долікарської допомоги.	5			2	3
Тема 12. Підсумковий модульний контроль.	9			2	7
<i>Усього годин</i>	90	14		24	52

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Актова лекція. Схема учбової історії хвороби. Обстеження хворих із захворюваннями серцево — судинної системи. Основні поняття про ЕКГ, інструментальні та лабораторні методи обстеження в кардіології. Основні клінічні синдроми в кардіології. Зміни в порожнині рота.	2
2	Основні клінічні синдроми в кардіології. Синдром артеріальної гіпертензії, гіпотензії. Гіпертонічна хвороба (ессенціальна артеріальна гіпертензія). Симптоматичні артеріальні гіпертензії. Гіпертонічні кризи. Принципи діагностики та профілактики. Зміни в ротовій порожнині при гіпертензіях. Раптова коронарна смерть. Серцево-легенева реанімація.	2
3.	Обстеження хворих із захворюваннями органів дихання	2

	та шлунково — кишкового тракту. Основні клінічні синдроми в пульмонології та гастроентерології. Зміни в порожнині рота	
4	Основні клінічні синдроми в пульмонології. Бронхо-обструктивний синдром. Поняття про бронхіальну астму та хронічні обструктивні захворювання легень. Принципи діагностики та профілактики.	2
5	Обстеження хворих із захворюваннями органів кровотворення. Клінічний аналіз крові. Поняття про коагулограму. Основні клінічні синдроми в гематології. Зміни в порожнині рота	2
6	Обстеження хворих із захворюваннями органів сечовивідної та ендокринної систем. Біохімічний аналіз крові. Основні клінічні синдроми в нефрології та ендокринології.	2
7	Обстеження хворих з алергіями. Основні клінічні синдроми в алергології та імунології. Поняття про імунограму. Зміни в порожнині рота.	2

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

6. Теми практичних занять

№з/п	Тема	Години
1.	Введення в клініку внутрішніх хвороб. Основні правила розпитування та огляду хворого. Методи дослідження хворого. Схема історії хвороби. Загальний огляд хворого. Огляд окремих частин тіла.	2
2.	Фізикальні методи дослідження дихальної системи. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією дихальної системи. Методи дослідження і семіотика дихальної системи. Фізичні методи дослідження. Перкусія та аускультация легень. Лабораторні та інструментальні методи дослідження в пульмонології. Основні синдроми в пульмонології.	2
3.	Фізикальні методи дослідження серцево-судинної системи. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією серцево-судинної системи. Методи дослідження і семіотика серцево-судинної системи.	2

	Фізичні методи дослідження. Перкусія та аускультация серця. Тони та шуми серця. Лабораторні та інструментальні методи дослідження в кардіології.	
4.	Основні синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.	2
5.	Методи дослідження органів травлення. Фізикальні методи дослідження травної системи. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією травної системи. Методи дослідження і семіотика травної системи. Фізичні методи дослідження. Пальпація живота. Лабораторні та інструментальні методи дослідження травної системи. Основні синдроми в гастроентерології. Зміни в ротовій порожнині при захворюваннях ШКТ.	2
6.	Методи дослідження органів сечовиділення. Фізикальні методи дослідження сечовидільної системи. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією сечовидільної системи. Методи дослідження і семіотика сечовидільної системи. Фізичні методи дослідження. Пальпація нирок. Лабораторні та інструментальні методи дослідження сечовидільної системи. Основні синдроми в нефрології. Зміни в ротовій порожнині при захворюваннях нирок.	2
7.	Методи дослідження органів кровотворення. Фізикальні методи дослідження системи крові. Розпитування та загальний огляд хворих з патологією системи крові. Методи дослідження і семіотика патології системи крові. Фізичні методи дослідження. Лабораторні та інструментальні методи дослідження. Загальний аналіз крові.	2
8.	Основні синдроми в гематології. Прояви захворювань крові з боку слизової оболонки ротової порожнини та зубо - щелепної системи.	2
9.	Методи дослідження і семіотика при захворюваннях органів ендокринної системи. Збір скарг, анамнезу, об'єктивне обстеження хворих з захворюваннями ендокринної системи. Допоміжні методи дослідження в ендокринології. Основні синдроми в ендокринології.	2
10.	Методи дослідження і семіотика проявів алергії. Збір скарг, анамнезу, об'єктивне обстеження хворих з алергіями. Допоміжні методи дослідження в алергології.	2

	Основні синдроми в алергології.	
11.	Принципи догляду за хворими в клініці внутрішніх хвороб та надання першої медичної і долікарської допомоги.	2
12.	Підсумковий модульний контроль.	2
	Усього	24

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична та опрацювання методів фізикального обстеження хворого	22
2	Оволодіння умінням оцінити та аналізувати: - загальний аналіз крові; - загальний аналіз сечі; - біохімічний аналіз крові; - коагулограму; - імунограму; - функцію зовнішнього дихання	12
3	Курація хворих із написанням фрагменту історії хвороби	11
4	Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модулю	7
	Разом	52

8. Індивідуальні завдання: написання рефератів, підготовка презентацій, виготовлення наочних засобів навчання (таблиці, постери), доповідь на клінічних конференціях баз кафедри.

9. Методи навчання: опитування студентів з роз'ясненням ключових питань предмету, відповіді на запитання студентів, опанування практичних навичок (огляду хворого, виділення синдромів, оцінка результатів додаткового обстеження).

10. Методи контролю: тестовий контроль, усне опитування, письмова відповідь на запитання викладача, опанування практичних навичок.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання: тестовий контроль.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне оцінювання. Поточний контроль здійснюється на кожному з практичних занять та під час самостійної роботи у відділеннях лікувальних заходів. Для контролю рекомендується застосовувати наступні засоби діагностики рівня підготовки студентів: контроль виконання практичних навичок, розв'язування ситуаційних задач, тест-контроль теоретичної підготовки. Поточне оцінювання студентів проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Поточна успішність дорівнюється середньому арифметичному середніх оцінок за практичні заняття та самостійну роботу (ведення щоденника, робота у відділеннях). Бал визначається згідно таблиці:

Середній бал поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою	Бали за поточну успішність після конвертації середнього балу
2,00	0
2,05	49
2,10	50
2,15	52
2,20	53
2,25	54
2,30	55
2,35	56
2,40	58
2,45	59
2,50	60
2,55	61
2,60	62
2,65	64
2,70	65

2,75	66
2,80	67
2,85	69
2,90	70
2,95	71
3,00	72
3,05	73
3,10	74
3,15	75
3,20	77
3,25	78
3,30	79
3,35	80
3,40	82
3,45	83
3,50	84
3,55	85
3,60	86
3,65	87
3,70	89
3,75	90
3,80	92
3,85	93
3,90	94
3,95	95
4,00	96
4,05	97
4,10	98
4,15	99
4,20	101
4,25	102
4,30	103
4,35	104
4,40	106
4,45	107
4,50	108
4,55	109
4,60	110
4,65	111

4,70	113
4,75	114
4,80	115
4,85	116
4,90	118
4,95	119
5,00	120

Конвертація кількості балів з виробничої практики у оцінки за шкалами ECTS та 4-ри бальною (традиційною).

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Відсоток студентів визначається на виборці для студентів даного курсу в межах відповідної спеціальності.

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у 4-ри бальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
A	«5»
B,C	«4»
D,E	«3»
FX, F	«2»

Оцінка з дисципліни FX,F («2») виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка FX («2») виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий модульний контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю не більше 2-х (двох) разів за графіком, затвердженим ректором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенню вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля або не набрали за поточну навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів), мають право пройти повторне навчання з відповідного модуля. Рішення приймається керівництвом ВНЗ відповідно до нормативних документів, затверджених в установленому порядку.

13. Методичне забезпечення (навчальний контент): конспект або розширений план лекцій, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, методичні вказівки для самостійної роботи студентів, історії хвороби, результати обстеження, алгоритми обстеження, набори-укладки для надання допомоги.

14. Рекомендована література

1. Основна література:

1. Пропедевтика внутрішньої медицини / (К.О. Бобкович, Є.І. Дзись, В. М. Жебель, Р.І. Ільницький, І.П. Кайдашев, В.А. Капустник, І.Ф. Костюк, М.А. Оринчак, О.В. Пішак, М.С. Расін, О.Я. Томашевська, В.М. Федосєєва, Т. А. Хомазюк, О. А. Хренов, О.О. Якименко, О.Б. Яременко). Під редакцією проф. М.С. Расіна. Вінниця, - «Нова книга».- 2014 р. 207 с.

2. Додаткова література:

1. Пропедевтика внутрішніх хвороб. Колектив авторів. Під редакцією проф. М.С. Расіна. Полтава, 2004 р
2. Данілевський М.Ф., Несин О.Ф., Рахній Ж.І. Захворювання слизової оболонки порожнини рота. - К. Здоров'я, 1998, с.218-314.
3. Шуліпенко І. М. Пропедевтика внутрішньої медицини. Загальна семіотика та діагностика / Навч. посібник для студентів ВМНЗ IV рівня / І. М. Шуліпенко. – К: Медицина, 2008 – 303 с.
4. Пелешук А.П., Передерій В.Г, Рейдерман М.І. Фізичні методи дослідження в клініці внутрішніх хвороб: навчальний посібник. - К., Здоров'я, 1993.
5. Синдромна діагностика та невідкладна терапія. Навчальний посібник. Під ред. проф. М.С.Расіна. - Полтава, 1995, - 200 с..
6. Банченко Г.В., Ю.М.Максимовський, В.М.Гришин.// Язык - “зеркало” організму.-М., 2000.-С .218 –306.

17. Інформаційні ресурси

http://www.umsa.edu.ua/kafhome/vnutrmed3/lecture/vnutrstom/propedevtika%20pidruchnik_ukr.pdf
<http://www.studfiles.ru/preview/1903088/>

<http://03book.ru/upload/iblock/a82/a828801a55d3b755b7d085479097cf58.pdf>

http://www.freebookcentre.net/medical_books_download/A-Practical-Guide-to-Clinical-Medicine.html

<https://meded.ucsd.edu/clinicalmed/links.htm>